

**Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана
Франка**

Анатолій Веселовський, Галина Кондрацька, Анна Чепелюк,
Роман Федорищак

**Методичні рекомендації до написання курсових
робіт з теорії та методики обраного виду спорту.**

Дрогобич, 2024

УДК 378.091.33-027.22:796(072)

М54

*Рекомендовано вченою радою Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка
(протокол № 11 від 31.10.2024 р.)*

Рецензенти:

Слімаковський О.В., кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри фізичної терапії, ерготерапії та здоров'я

Надім'янова Т.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

Відповідальний за випуск – Чопик Р.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту

Веселовський А.П., Кондрацька Г.Д., Чепелюк А.В., Федорищак Р.Л.
Методичні рекомендації до написання курсових робіт з теорії та методики обраного виду спорту. Дрогобич : Дрогобицький державний педагогічний університет ім. Івана Франка, 2024. 68 с.

Методичні рекомендації написано відповідно до «Положення про підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники та допоміжну навчальну літературу (затверджено наказом ректора № 310 від 29 серпня 2024 р.)

Посібник містить рекомендації, необхідні для написання курсової роботи. Матеріал, викладений у посібнику, передбачає ознайомлення студентів із послідовністю формування окремих етапів, між якими існує певний зв'язок та послідовність, розкриває питання вибору й обґрунтування актуальності теми дослідження, визначення мети та завдань курсової роботи.

Методичні рекомендації розроблено для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та викладачів-керівників курсових робіт спеціальності 017 «Фізична культура і спорт».

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ, ЩОДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	6
1.1. Основні принципи, щодо написання курсової роботи	6
1.2. Основна мета курсової роботи	6
1.3. Актуальність і практичність	7
1.4. Дидактичне обґрунтування	7
РОЗДІЛ II. ПРОЦЕС ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	8
2.1. Вибір теми курсової роботи з обраного виду спорту	9
2.2. Ознайомлення з літературою	10
2.3. Визначення завдань курсової роботи	13
2.4. Формування назви теми курсової роботи	13
2.5. Розроблення гіпотези дослідження	13
2.6. Складання плану курсової роботи	14
2.7. Добір учасників досліджень	16
2.8. Вибір методів дослідження курсової роботи	19
2.9. Підготовка помічників експериментатора	23
2.10. Оформлення потрібної документації	24
2.11. Організація умов дослідження	25
2.12. Педагогічний експеримент	25
2.13. Педагогічні спостереження	27
РОЗДІЛ III. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	32
РОЗДІЛ IV. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ	40
ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ	44
ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ	45
ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	59
ДОДАТКИ	60
ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК	65

ВСТУП

Метою курсової роботи є набуття та застосування студентами поглиблених спеціальних знань, набуття практичних навичок, таких як вміння тлумачити і застосовувати технічну термінологію та аналізувати літературні джерела, і на цій основі самостійно знаходити відповіді на проблеми, з якими стикаються вчителі у практичній діяльності. Підготовка курсової роботи не тільки сприяє набуттю знань з однієї теми, обраної студентом для її написання, але й вимагає поглибленого оволодіння комплексною тематикою, важливою для обраної спеціалізації в конкретній галузі, що базується на широких наукових і практичних знаннях. Водночас у процесі керівництва, перевірки та захисту курсових робіт здійснюється моніторинг знань та вмінь студентів з метою виявлення тих, які мають нахил до наукової роботи та можуть застосовувати свої теоретичні знання на практиці.

У фізичній культурі і спорті дослідницька діяльність може бути методологічною, науково-методичною, методичною або дослідницькою, залежно від характеру, змісту і спрямованості.

Поняття «методологічний» і «науково-методичний» відображають специфіку досліджень, що характеризується переважно спрямованістю на розв'язання проблем методики навчання і виховання. У цьому сенсі, на думку деяких експертів, науково-методичні дослідження відрізняються від методичних за рівнем новизни. Якщо в дослідженні лише представлено досвід тренера чи педагога, але немає оригінального підходу до розв'язання проблеми, нових, невідомих, об'єктивних педагогічних закономірностей, то його треба класифікувати як методологічне. Натомість, якщо відкриваються нові та цікаві шляхи впровадження досвіду, виявляються нові закономірності навчання і виховання, які згодом відтворюються в експериментальних умовах, то таке дослідження – науково-методичне.

Науково-методичне дослідження часто є лише частиною дослідницького результату, оскільки охоплює ширшу проблематику, ніж питання методів навчання і виховання.

Курсова робота зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» є самостійною навчально-дослідницькою, педагогічною та методичною роботою студента, що виконується під керівництвом викладача. Метою курсової роботи є розвиток у студента навичок самостійної творчої діяльності, інтеграція, поглиблення та узагальнення знань, набутих у процесі навчання, а також застосування їх до комплексного виконання конкретних завдань у спеціалізованій галузі.

Специфіка навчання за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» вимагає інтеграції в курсовій роботі всієї сукупності знань, накопичених студентами під час навчання з соціально-гуманітарних, загально-теоретичних, медико-біологічних, фахових наук та спеціалізацій.

Структура курсової роботи повинна відповідати загальним вимогам до її написання. Однак курсові роботи зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» мають свої особливості щодо змісту написання, залежно від розділу, підрозділу чи пункту.

Тематика курсової роботи обговорюється і затверджується кафедрою на початку кожного навчального року. Для вибору теми курсової роботи призначається науковий керівник, який співпрацює зі студентом.

РОЗДІЛ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ, ЩОДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Підготовка фахівців фізичної культури і спорту відбувається шляхом вивчення низки навчальних дисциплін, що включають теорію, методологію, методику викладання та педагогіку обраного виду спорту. Важливою формою навчального процесу є підготовка курсової роботи, яку студенти виконують відповідно до теми, затвердженої кафедрою.

1.1. Основні принципи, щодо написання курсової роботи

Основним при написанні курсової роботи є принцип науковості, згідно з яким її зміст повинен повністю відповідати сучасним науковим даним.

1.2. Основна мета курсової роботи

Основною метою курсової роботи є виконання низки взаємопов'язаних навчальних, наукових та практичних завдань, об'єднаних спільною темою. Крім того, під час виконання курсової роботи виконуються й інші завдання, такі як:

- ✓ поглиблення та закріплення теоретичних знань у певній галузі;
- ✓ формування ключових навичок та компетенцій для проведення наукових досліджень;
- ✓ самостійна робота; узагальнення теоретичного матеріалу; набуття вміння аналізувати практичну діяльність органів управління освітою;
- ✓ набуття вміння формулювати власні висновки, чітко аргументувати, обґрунтовувати рекомендації та формулювати пропозиції за темами роботи;
- ✓ удосконалення навичок публічних виступів для обґрунтування власної думки;
- ✓ поглиблення навичок роботи з науковою літературою;
- ✓ розвиток вміння працювати самостійно та систематично.

1.3. Актуальність і практичність

Курсова робота повинна відповідати вимогам актуальності та практичної цінності. Тому при її написанні студенти використовують не лише суто наукові монографії, а й фактичний матеріал з практичної діяльності організації, в якій вони проходять практику або працюють.

1.4. Дидактичне обґрунтування

При написанні курсових робіт дидактичне обґрунтування вважається додержання таких умов:

✓ тематика курсових робіт повинна відповідати завданням навчальної дисципліни; може бути також і комплексною і охоплювати ряд взаємопов'язаних питань з інших дисциплін;

✓ тематика курсових робіт має відповідати цілям та задачам професійної підготовки фахівців на сучасному рівні розвитку науки і практики.

РОЗДІЛ II

ПРОЦЕС ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Метод дослідження – це своєрідна програма, план дослідження загалом, результат всебічної попередньої розробки конкретної проблеми або теми.

Методи дослідження – це способи та засоби отримання конкретних даних.

Кожне конкретне дослідження складається з низки окремих етапів, які взаємопов'язані та мають певну послідовність.

Тому структура курсової роботи має таку схему:

- ✓ вибрати тему курсової роботи з обраного виду спорту;
- ✓ ознайомлення з літературою;
- ✓ постановка завдання курсової роботи;
- ✓ визначення назви курсової роботи;
- ✓ формулювання гіпотези дослідження;
- ✓ розробка плану-конспекту уроку;
- ✓ підбір учасників дослідження;
- ✓ вибір методів дослідження для курсової роботи;
- ✓ підготовка лаборантів;
- ✓ підготовка необхідної документації;
- ✓ розробка умов дослідження;
- ✓ педагогічний експеримент;
- ✓ педагогічні спостереження.

Важливо зазначити, що весь період дослідження, від вибору теми до вивчення результатів, передбачає тематичний підбір літератури.

Дослідники повинні пам'ятати, що кожен етап дослідження має свої відносно самостійні завдання, які часто вирішуються послідовно, а іноді й одночасно.

2.1. Вибір теми курсової роботи з обраного виду спорту

Тематика курсових робіт розробляється на основі змісту навчальної дисципліни, наукових здобутків з основних і актуальних проблем з широким спектром вітчизняних та міжнародних наукових результатів. Тематика курсових робіт розробляється і затверджується кафедрою на початку семестру.

Теми для роботи необхідно шукати в тих галузях, де обраний фахівець активно працює. Інтерес до дослідницької діяльності найчастіше виникає під час практики та безпосередньої участі в дослідженнях.

Існує багато тем, які ще не розроблені теоретично і практично.

Обрані теми досліджень повинні бути актуальними. Тому необхідно з'ясувати, яке застосування розробка теми може знайти в практиці спортивного тренування в обраному виді спорту. Одним із зовнішніх ознак актуальності теми є її місце в системі проблем, над якими в цей час працюють вчені в певній галузі.

Теми курсових робіт обираються дослідниками на власний розсуд і повинні бути чітко сформульовані. Відсутність чіткості призводить до накопичення надмірної кількості матеріалу, що унеможливорює вивчення всіх проявів явища та ускладнює обробку, аналіз й інтерпретацію даних дослідження.

Важливо зазначити, що на вибір тем курсових робіт в окремих видах спорту впливає не тільки індивідуальний рівень підготовки дослідника, а й рівень знань, досягнутий наукою загалом у розв'язанні цих питань. Крім того, важливе значення мають теоретичні положення, з яких сучасна наука виводить ту чи ту проблему.

Теми курсових робіт повинні бути тісно пов'язані із загальним напрямом наукового інтересу професії та суспільства загалом. Для цього є кілька причин. По-перше, проблеми, з якими стикаються науковці, породжуються потребами суспільства. По-друге, наукові дослідження в обраному виді спорту є плановими, тому дослідники можуть сконцентрувати свої зусилля на ключових напрямках.

2.2. Ознайомлення з літературою

Під час підготовки до написання курсової роботи студенти підбирають і досліджують першоджерела та готують бібліографію. Вони отримують консультації від свого наукового керівника та працівників бібліотеки. Пошук літературних джерел здійснюється самостійно з використанням бібліотечного каталогу (систематичного й алфавітного), рецензованих журналів та бібліографічних довідників. Особливу увагу звертайте на періодичні видання, журнали та газети, що містять найновіші результати досліджень та статистичні дані. Звертайте увагу на останні розробки за кордоном з обраної тематики. Кількість і якість підбраного наукового матеріалу повинні забезпечити всебічне і повне розкриття теми.

Методика вивчення документів і наукової літератури, на яких ґрунтується наукове дослідження, залежить від характеру та індивідуальних особливостей студента, його загальноосвітнього рівня та спеціальної підготовки, ерудиції, пам'яті та звичок, а також особливостей його працездатності. При цьому доцільно дотримуватися загальних правил опрацювання літератури. Спочатку слід прочитати фундаментальну літературу (підручники, монографії, теоретичні статті), потім прикладну (методичні матеріали, статті про конкретні дослідження або досвід соціально-психологічної роботи тощо). Складну літературу (монографії) треба вивчати тільки після того, як буде простудійована загально-методична література (підручники). Вивчення підручників має передувати вивченню журнальних статей, які є найсучаснішим джерелом інформації зі старіших публікацій.

Відібрані джерела ретельно опрацьовуються. Попереднє читання включає побіжний перегляд змісту, читання вступу та анотацій. Розділи, що мають особливе значення для курсової роботи, вивчають ретельно, звертаючи особливу увагу на ідеї та пропозиції щодо розв'язання проблем за обраною темою, дискусійні моменти, наявність різних поглядів, суперечностей тощо.

У процесі опрацювання літератури на окремих аркушах або картках робіть конспективні записи, виписки з тексту, цифрових джерел і цитат.

Повний і точний бібліографічний запис джерел треба робити, використовуючи бібліографічне посилання на сторінці 2 публікації.

Бібліографічні записи повинні включати прізвище та ініціали автора; назву книги, журналу або газети; назву статті в газеті або журналі; назву видавництва; рік видання; кількість випусків; кількість друкованих сторінок; або посилання на конкретну сторінку в джерелі. Таким чином, ці записи можна правильно використовувати при створенні бібліографії. Якщо в підручнику або монографії дається визначення певного поняття, ви можете переписати його з посиланням на сторінку, з якої воно було взяте. Ви також можете записати на картці свої особисті думки щодо прочитаного, що допоможе вам згодом проаналізувати та оцінити аргументи автора.

При виконанні курсової роботи студенти повинні керуватись такими основними вимогами:

- ❖ правильно використовувати теоретичні положення із обраного виду спорту при аналізі відповідних сучасних явищ та фактів;
- ❖ використовувати нормативні документи – прийняті закони, укази, постанови, правильно аргументуючи доцільність їх застосування;
- ❖ оперувати найновішими науковими даними та методичними рекомендаціями в галузі обраного виду спорту;
- ❖ чітко формулювати свої думки та пропозиції.

Робота обов'язково повинна бути конкретною відповідно теми, завдань, плану. Всі питання необхідно викладати у відповідній логічній послідовності, літературною мовою, не варто захарашувати роботу загальновідомими теоретичними положеннями або цитатами.

Формулювання тексту відбувається шляхом систематизації і обробки зібраних матеріалів, виконання відповідних завдань із кожної позиції плану. До тексту включаються тільки адекватно підібрані і цілеспрямовано проаналізовані матеріали. На цьому ж етапі аналізу літературних джерел обґрунтовуються пропозиції, формулюються висновки з теоретичних джерел, які служать основою для подальшого збору фактичного матеріалу. Обирається

ілюстративний матеріал (графіки, малюнки, таблиці). У процесі роботи визначається необхідність доповнення її додатковими матеріалами. Одержаний чорновий варіант теоретичного розділу курсової роботи надалі доповнюється, уточнюється у процесі збору фактичного матеріалу. Деякі положення остаточно формулюються як і всі висновки і пропозиції при повному завершенні роботи.

Якщо при вивченні літератури зустрічаються декілька думок з певного питання, необхідно розглянути їх у хронологічному порядку, навести основні та висловити і пояснити свій погляд на них. Доцільно зазначити, що студент, який пише курсову роботу, повинен приєднатись до якогось погляду, висловленого в літературі, або висловити свою позицію. Але, висловлюючи власний погляд, необхідно аргументувати його з посиланням на нормативні й наукові джерела та практичні дослідження.

Текст курсової роботи повинен бути відредагованим, стилістично оформленим як наукове дослідження. В роботі необхідно використовувати наукові та спеціальні терміни, а при їх відсутності – загальноприйняті – згідно з тлумачним словником.

У курсовій роботі не рекомендується вести виклад від першої особи однини: «Я спостерігав», «Я вважаю», «Мені здається» і т. ін. – чи множини: «Ми отримуємо», «Ми спостерігаємо» і т. д. Допускаються звороти зі збереженням першої особи множини, в яких виключається займенник «ми», тобто вживаються означено-особові речення: «спостерігаємо», «встановлюємо», «маємо на увазі».

В окремих випадках можна використовувати вирази «на наш» погляд», або «на основі зробленого аналізу можна стверджувати ...», чи «... дають підстави вважати, робити висновки...» та ін. Остаточне оформлення курсової роботи здійснюється у відповідності до вимог.

У процесі виконання курсової роботи науковий керівник проводить групові та індивідуальні консультації. Всі консультації присвячують питанням, типовим для роботи кількох студентів. Індивідуальні консультації допомагають розвитку самостійної роботи студентів, оскільки консультант не повинен дати студентам готових відповідей та рішень, а має лише допомагати зрозуміти

допущені помилки та знайти правильний шлях для розв'язку поставлених завдань і досягнення відповідних результатів.

2.3. Визначення завдань курсової роботи

Після вибору теми визначається коло завдань, що стосуються предмета дослідження. Як правило, завдань ставиться кілька, і кожне із них відображає ідею наукового дослідження та розкриває ту сторону теми, яка підлягає вивченню.

Кількість завдань досліджень залежить від їх тривалості, кількості виконавців. Важливо визначати оптимальну кількість завдань та враховувати їхній взаємозв'язок (трапляються випадки, коли неможливо розв'язати завдання, не виконавши попереднього).

Кожне завдання має своє розв'язання, що відбито в одному або кількох висновках.

2.4. Формування назви теми курсової роботи

Після того, як ви визначилися з темою і конкретним завданням, визначитесь з початковою версією назви вашої курсової роботи. Знайти точну і лаконічну назву може бути досить складно.

Пошук назви є природним наслідком попереднього всебічного дослідження фактів і припущень щодо досліджуваного питання.

Пам'ятайте, що назва роботи повинна відображати її основний зміст.

2.5. Розроблення гіпотези дослідження

Усебічне знання предмета дослідження дозволяє сформулювати гіпотези (часто їх називають робочими гіпотезами у випадку конкретних досліджень) про причини досліджуваного явища, його зв'язок з іншими явищами та можливі шляхи доведення положення предмета дослідження.

Гіпотези дуже важливі для наукових досліджень:

✚ гіпотези організовують дослідження і відкривають нові наукові факти, тим самим сприяючи реалізації теоретичних положень;

✚ розробка гіпотез – це процес генерування нових ідей і розширення меж знань.

Гіпотеза – це припущення про певне явище. Добре сформульована гіпотеза є перспективним напрямком для інших дослідників.

Джерелами для розробки гіпотез є:

✚ узагальнення педагогічного досвіду;

✚ аналіз існуючих наукових фактів;

✚ подальший розвиток наукової теорії.

У процесі розробки гіпотез необхідно враховувати наступні положення:

✚ гіпотези повинні бути принципово перевіреними;

✚ обсяг проблеми, що становить суть досліджуваного явища, повинен бути чітко визначений;

✚ мати прикладний характер і стосуватися широкого кола педагогічних проблем;

✚ має бути принципово простою і не суперечити вже встановленим науковим фактам; мати прикладний характер і стосуватися широкого кола педагогічних проблем;

✚ гіпотези не повинні вимагати концепцій без теоретичного або експериментального обґрунтування;

✚ гіпотези як передбачення повинні мати імовірнісний характер. Таким чином, гіпотези розглядаються як відправна точка для майбутніх досліджень.

2.6. Складання плану курсової роботи

Після того, як ви розробили гіпотезу, розробіть план дій. Цей план повинен включати основні питання методології дослідження обраної теми, від її формулювання до необхідної супровідної документації.

Написання плану є важливою частиною творчого процесу, і студенти

можуть переглядати його в процесі написання курсової. Це не означає, що план не потрібен або що його треба складати тільки після написання роботи.

План дослідження повинен бути коротким, чітким і змістовним.

План дослідження включає вступ, дві частини, одна з яких базується на компіляції та аналізі літературного матеріалу, інша – на зібраному фактичному та практичному матеріалі, а також висновок. Перша частина зазвичай складається з двох-трьох взаємопов'язаних і логічно сформульованих питань, які дозволяють адекватно розкрити тему на основі літературних джерел. Друга частина також складається з двох-трьох питань, що дозволяють висвітлити зібраний практичний матеріал. Така кількість питань є оптимальною. Значно збільшувати, дробити або зменшувати кількість питань недоцільно, враховуючи обсяг питання.

У процесі написання роботи основні пункти плану можуть бути розбиті на більш конкретні для спрощення роботи студента. Однак рекомендується, щоб усі підпункти плану були логічно пов'язані між собою. Робота без плану може бути неконкретною, повторюваною та нелогічною. Написаний студентом план повинен бути обговорений з науковим керівником, за необхідності переглянутий і тільки після цього затверджений.

Вступ – це розділ, який передує основній частині курсової роботи і дає загальне уявлення про її зміст. У вступі визначається актуальність обраної теми, тобто її значення для сучасної теорії та практики. У ньому також висвітлюється місце питання у межах відповідної проблематики, тобто ступінь дослідженої специфіка теми. Отже, у вступі обґрунтовується вибір теми, сформулюються мета і завдання дослідження, пояснюються методи, використані в роботі, а також визначається практична база дослідження.

При формулюванні теми важливо визначити, що саме буде вивчатися і якими засобами.

Мета роботи повинна вказувати на те, чому ви проводите це дослідження і пишете роботу. Чітке визначення мети написання курсової роботи дозволяє сформулювати проблему, яку необхідно розв'язати.

Вступ повинен коротко викласти історію проблеми і дозволити читачеві уявити дослідницький контекст проблеми.

Обсяг вступу має становити 3-4 сторінки друкованого тексту.

Основна частина роботи складається з розділів та підрозділів (параграфів). Кожен з них повинен мати назву відповідно до плану і починатися з нової сторінки.

Зміст, представлений в основній частині, відповідає темі та завданням, визначеним у вступі. Основний зміст присвячений розв'язанню поставленої проблеми.

Наприкінці кожного розділу має бути сформульовано самостійний висновок щодо розв'язання проблеми та надано рекомендації щодо його впровадження.

Рекомендований обсяг основного розділу – 20-25 сторінок друкованого тексту.

Висновок – це рішення, яке логічно випливає з певного змісту первинних даних. Висновки узагальнюють теоретичний і практичний матеріал, викладений у розділах, як результат розглянутих питань, бути чіткими, виразними, дійсно впливати з результатів фактичної роботи над проблематикою теми, що розглядається, і давати вичерпні відповіді на питання, поставлені в робочій програмі. Висновки можуть також включати практичні рекомендації з питань, що розглядалися і розв'язувалися у роботі. У висновках треба також визначити будь-які нерозв'язані питання, що стосуються теми, і пояснити, чому вони не були розглянуті в роботі.

Рекомендований обсяг висновків – дві-три сторінки друкованого тексту.

2.7. Добір учасників досліджень

Для того, щоб відібрати учасників, необхідно взяти до уваги певні визначальні характеристики педагогічного дослідження:

- педагогічне дослідження – це порівняльне дослідження;
- порівняння результатів експериментальної і контрольної групи;

✚ порівняння результатів нового дослідження з результатами, отриманими раніше в ході роботи з тими самими учасниками дослідження;

✚ порівнювати результати, отримані в одній групі, з результатами, отриманими в іншій групі, відповідно до наявних у науці критеріїв.

Для застосування конкретного методу порівняння педагогічних процесів у спорті учасники дослідження повинні бути спеціально відібрані, а їхні характеристики – максимально ідентичними.

При складанні порівняльних характеристик використовуються такі типологічні вибори, як спортсмени, учасники дослідження, вік, стать, рівень фізичної підготовки, роль, рівень спортивної майстерності, професія, спосіб життя і робота.

Враховується також ставлення спортсменів до наукової проблеми, яку намагається розв'язати дослідник. Воно може бути позитивним, негативним або байдужим. Завдання дослідника – сформулювати позитивне ставлення до дослідження.

У процесі проведення досліджень, коли вивченню підлягає не вся проблема, не всі одиниці певної сукупності, а лише її частина, в статистиці використовується метод вибірки, заснований на об'єктивній дії закону великих чисел. У цьому випадку вибіркова сукупність поширюється на всю сукупність, тобто на генеральну сукупність.

Однією з основних вимог до вибіркової сукупності є те, що вона повинна максимально відображати характеристики генеральної сукупності, інакше кажучи, вибіркова сукупність повинна бути репрезентативною або представницькою.

Випадкова вибірка вважається найбільш об'єктивним методом відбору учасників дослідження. При відборі осіб для участі в експерименті кожен претендент має рівні можливості бути включеним або виключеним з експериментальної або контрольної групи.

За технікою здійснення способів випадкової вибірки має три варіанти:

1. Спосіб алфавітних списків (прізвища претендентів розподіляються за

алфавітом і нумеруються, при цьому, скажімо, лише непарні номери потрапляють до експерименту).

2. Спосіб лотереї (прізвище кожного претендента заноситься до закритої картки, із загальної кількості карток, після перемішування, вибирається потрібна кількість для експерименту).

3. За допомогою таблиці випадкових чисел.

Під час визначення оптимальної кількості учасників досліджень необхідно звертатися до деяких загальних положень.

Розрізняють такі види вибіркової сукупності учасників досліджень:

1. Для експериментальних, контрольних груп, а також для масових досліджень.

2. Кількість учасників досліджень має прямий зв'язок з кількістю досліджень, що проводяться з кожним спортсменом, який бере участь у дослідженнях.

3. Кількість учасників досліджень залежить від їх типологічних характеристик (спортсмени вищої кваліфікації чи початківці та ін.).

4. Кількість досліджень залежить від варіативності ознаки, яка характеризує те чи те явище. Наприклад, показник м'язової сили менше варіативний, ніж показник часу рухової реакції. У зв'язку з цим перших досліджень може бути проведено менше, ніж других.

5. Що більше існує ознак, які характеризують явище, то більше воно потребує досліджень.

6. Що більша кількість вихідних даних, які характеризують об'єкт дослідження, то менша кількість його учасників потрібна досліднику. Визначати обсяг вибірки слід за допомогою математичної формули або достатньо великих чисел.

2.8. Вибір методів дослідження курсової роботи

Обираючи метод дослідження, необхідно пам'ятати, що він повинен максимально сприяти розв'язанню проблеми, яку ставить перед собою дослідник. У спорті дослідження проводяться на двох рівнях:

- а) експериментально-емпіричному;
- б) теоретичному.

Існує кілька методів дослідження.

Експериментальні методи (при яких нові педагогічні елементи вводяться у тренувальний процес спортсменів і вивчається ефективність їх впливу), контрольовані методи (при яких зберігається звичайна форма і зміст тренувального процесу як основа для порівняння з експериментальними методами) та індивідуальні методи (при яких тренер / викладач проводить тренувальний процес без втручання дослідника і за його / її особистим тренувальний процес за особистим планом).

Перші два методи часто використовуються паралельно, коли проводяться порівняльні експерименти в дослідницьких групах. Експериментальний метод також може використовуватися без контрольного (наприклад, коли ефективність навчально-тренувального процесу оцінюється шляхом порівняння показників або після введення нових педагогічних факторів). Контрольний метод не використовується ізольовано, оскільки без експериментального методу він втрачає сенс.

Окремі методи допомагають вивчати реальний педагогічний процес, не втручаючись у нього.

До них належать: педагогічний аналіз і оцінка, хронометраж, контрольні тести, аналіз поточної навчальної документації, опитування (анкетування, інтерв'ю, бесіди), реєстрація спортивних та ігрових (техніко-тактичних) рухів, транскрипція тощо. Ці методи дуже різноманітні (від звичайного візуального аналізу та оцінки явищ, що вивчаються у спорті, до використання сучасних електронних реєструвальних приладів).

Важливо, що ці методи дають інформацію про ефективність навчального (тренувального) процесу, як під час тренування, так і після нього.

Методи отримання ретроспективних даних включають вивчення літератури з питань теорії та методики підготовки спортсменів, аналіз документального матеріалу й анкетування ретроспективних подій.

Основним завданням методів отримання ретроспективної інформації є виявлення того, що було зроблено іншими дослідниками в минулому з теми, що розробляється. Водночас треба зазначити, що, залежно від цілей дослідження, аналіз документів та анкетування можуть бути використані і для збору поточної інформації.

Методи математичної обробки матеріалу дуже різноманітні. Вони варіюються від найпростіших методів, які встановлюють певні відмінності за допомогою загальноприйнятих статистичних параметрів, до більш складних, таких як факторний аналіз. Вибір методу також залежить від конкретного завдання, яке стоїть перед дослідником.

Перераховані вище групи методів тісно пов'язані між собою і не можуть використовуватися ізольовано. Наприклад, неможливо врахувати методи організації навчально-виховної роботи без отримання попередньої інформації про те, що вже є в практиці і теорії спортивного тренування, тобто без використання методів отримання ретроспективної інформації. Більше того, на фактичний матеріал, отриманий за допомогою методів збору поточної інформації, не можна спиратися без методів математичної обробки. Таким чином, методи математичної обробки забезпечують методи збору поточної інформації, а деякі з методів отримання ретроспективної інформації – методи організації педагогічної роботи. Таким чином, для будь-якого педагогічного дослідження основними є методи організації навчально-виховної роботи. Всі інші методи виконують додаткові функції. Важливо зазначити, що в деяких випадках дослідники можуть обійтися без методів організації навчально-виховної роботи, і тоді дослідження буде не педагогічним, а історичним або соціологічним.

Суть педагогічного експерименту та педагогічного спостереження полягає у поєднанні цих методів. Будь-який педагогічний експеримент включає експериментальні методи організації навчально-виховної роботи, один або кілька методів поширення інформації, методи математичної обробки і, в деяких випадках, методи контролю. Цим експериментам передують ретроспективні методи отримання інформації. Таке поєднання методів дозволяє розглядати експеримент як спосіб наближення до наукового знання.

Педагогічне спостереження включає окремі прийоми організації навчально-виховної роботи, один або кілька методів збору поточної інформації (обов'язково педагогічний аналіз і оцінка), іноді методи математичної обробки даних. Перед цими методами використовуються також методи ретроспективної інформації.

Таким чином, педагогічний експеримент і спостереження є специфічною системою застосування декількох методів дослідження. В обох випадках методи, що використовуються для збору поточної інформації (наприклад, педагогічний аналіз та оцінювання), є однаковими.

Це переконливо свідчить про важливість використання методів дослідження, що відповідають кожному конкретному випадку.

Визначаючи, чи підходить той чи той метод для конкретного дослідження, важливо пам'ятати про такі моменти:

1. Стійкість до впливу: релевантних факторів, тобто відображення лише стану учасників дослідження, зумовленого експериментом, а не факторів, що виникли несподівано.

2. Вибірковість щодо досліджуваного явища.

Селективність методу встановлюється двома шляхами:

- а) теоретичний аналіз результатів рухової активності, які не можуть бути виражені в одиницях виміру;

- б) обчислення ступеня зв'язку між показниками методу дослідження та ефектами діяльності, що є предметом спеціального тренування.

3. Максимально можлива інформативність. Повнота методу робить його менш схильним до впливу релевантних факторів.

4. Ідентичність результатів за умов:

- а) один експериментатор проводить кілька досліджень на одних і тих самих учасниках дослідження;
- б) один експериментатор проводить дослідження на різних спортсменах;
- в) різні експериментатори проводять дослідження на одних і тих самих спортсменах.

Існує два способи визначення рівня відтворюваності методу.

Перший спосіб полягає у порівнянні середнього арифметичного значення середньої похибки по декількох подібних групах спортсменів або спортсменів, зібраних кількома експериментаторами; якщо два або більше арифметичних значень збігаються, рівень відтворюваності методу вважається достатнім.

Другий метод передбачає розрахунок коефіцієнта кореляції між показниками, отриманими у схожій групі спортсменів або кількома експериментаторами. Якщо коефіцієнт кореляції вище 0,9 відтворюваність методу вважається високою, якщо нижче 0,6 – низькою.

5. Якщо характер дослідження дає змогу використовувати педагогічні експерименти, вони повинні бути введені в експеримент.

6. За необхідності треба використовувати більше одного методу дослідження і, за необхідності, поєднувати його з фізіологічними або психологічними методами аналізу. Комплексне застосування методів дослідження дозволяє всебічно й об'єктивно вивчити явища, притаманні обраному виду спорту. Однак у педагогічних дослідженнях центральне місце повинні займати педагогічні методи. Включення елементів психологічних і фізіологічних досліджень у педагогічне дослідження не повинно бути формальним або механічним. Воно виправдане лише тоді, коли без нього важко отримати об'єктивні педагогічні дані.

7. Експериментатор повинен досконало оволодіти методикою дослідження, перш ніж приступити до збору основного матеріалу.

8. Кожен новий метод повинен бути попередньо апробований для визначення його ефективності. Цей метод дає можливість порівняти показники, отримані за допомогою нового методу, з тими, що були отримані раніше.

9. Яким би не був метод дослідження, його застосування вимагає ретельного попереднього узгодження умов застосування, включаючи документування отриманих даних.

10. У разі проведення повторних досліджень необхідно створити ідентичні умови для застосування використаних методів. Дотримання всього вищезазначеного при виборі методів дослідження створює основу для об'єктивізації отриманих даних і сприяє підвищенню достовірності результатів дослідження.

Дані, отримані в результаті експериментів, допомагають визначити завдання та розробити зміст і методику формульовального або модифікаційного етапу дослідження. Перевіряється обґрунтованість розробленого змісту та методики, валідність умов та поетапність застосування методів.

На основі матеріалів дослідження визначаються методичні рекомендації, що мають практичне значення.

2.9. Підготовка помічників експериментатора

Успіх дослідження значною мірою залежить від якості підготовки асистентів експериментатора.

Роль лаборантів особливо важлива в мультимедійних дослідженнях, особливо при проведенні педагогічних експериментів.

У більшості випадків експерименти передбачають проведення навчальних занять. Експериментатори повинні приділяти особливу увагу їх змісту, плануванню та проведенню.

Існує два погляди на те, хто повинен проводити навчальні заняття – експериментатор чи асистент викладача – і виникає два питання.

1. Під час проведення заняття експериментатор не завжди має можливість ретельно проаналізувати, як проходить навчання, і водночас зафіксувати свої спостереження у відповідній документації.

2. Коли заняття проводить асистент викладача він повинен слідувати зауваженням та рекомендаціям дослідника.

2.10. Оформлення потрібної документації

Наукове розв'язання проблем неможливе без документування результатів досліджень. При проведенні досліджень має бути ретельно підготовлена документація, яка фіксує все, що з ними пов'язано. Крім того, експериментатор повинен мати щоденник дослідження, протокол дослідження і медичні та педагогічні картки учасників дослідження.

У щоденнику дослідження необхідно фіксувати все, що пов'язане з експериментальною роботою. Для педагогічних експериментів це можуть бути конспекти занять та загальні зауваження щодо їхньої поведінки.

Щоденник повинен містити назву досліджуваного (титильна сторінка), ім'я дослідника, а також дату початку і закінчення експериментальної роботи. Далі записується номер експерименту, дата і місце його проведення, склад присутніх учасників дослідження, ім'я викладача (особи, яка проводила навчання), зміст заняття (відповідно до конспекту), умови, за яких воно проводилося, і загальний коментар.

Існує два типи протоколів дослідження:

- а) окремі особи;
- б) загальний (груповий).

В індивідуальному протоколі фіксується порядковий номер, дата і час проведення дослідження, прізвище учасника дослідження, дата народження, рівень спортивної кваліфікації, вид і місце тренувань, ставлення до експериментального тренування, навантаження в день тестування і напередодні, сон, стан здоров'я, бажання брати участь в експерименті та реєстраційні показники.

У загальному протоколі узагальнюються результати реєстрації окремих показників. Це полегшує загальний порівняльний аналіз динаміки результатів.

Медико-педагогічні картки розроблені з урахуванням медико-педагогічних особливостей кожного учасника дослідження.

Медична частина карти відповідає як формально, так і за змістом медико-фізичній карті. Залежно від мети дослідження ця частина може бути доповнена.

Педагогічна частина картки описує загальні людські характеристики учасника дослідження (наприклад, процес навчання, товариші по команді, ставлення до участі в експерименті тощо). Ця частина картки заповнюється на основі власних спостережень дослідника та слів партнерів.

2.11. Організація умов дослідження

Проведення досліджень вимагає створення умов, які відповідають меті дослідження. Особливо важливо забезпечити однакові умови для проведення повторних порівняльних експериментів.

Своєчасна і ретельна підготовка необхідного обладнання, інвентарю та інструментів відіграє важливу роль в успіху дослідження. Непередбачувані обставини можуть ускладнити або навіть перервати хід експерименту.

Якщо використовуються динамометри, спірографи, секундоміри або інші відкалібровані прилади, їхні показання слід регулярно перевіряти на правильність.

Якщо використовується обладнання, що працює від мережі постійного або змінного струму, слід перевіряти напругу.

2.12. Педагогічний експеримент

Характерною особливістю педагогічного експерименту як методу дослідження є планомірне втручання людей у досліджуване явище. Педагогічний експеримент дає змогу відтворити це явище.

Ефективність педагогічного процесу залежить від низки чинників. Тому фактори, що вивчаються в ході експерименту, повинні бути штучно ізольовані від впливу інших.

Оскільки педагогічні експерименти передбачають проведення навчальних занять і фіксацію їхніх наслідків, вони завжди будуються за такою схемою: початкове дослідження, проведення занять, підсумкове дослідження.

Початкове, проміжне та підсумкове дослідження передбачають використання методів збору поточної інформації для отримання конкретних

показників, тоді як проведення тренувальних занять забезпечує реалізацію запланованого тренувального процесу у спортсменів.

У дослідницькій практиці розрізняють кілька видів педагогічних експериментів.

Залежно від цілей, які ставить перед собою дослідник, використовують перетворювальні та констатувальні експерименти.

Перетворювальні експерименти розробляють нові педагогічні положення в науці і практиці відповідно до початкової гіпотези.

Прикладом такого експерименту є дослідження ефективності програмованого навчання.

Підтверджувальні експерименти перевіряють вплив відомих фактів і явищ у нових, відмінних від попередніх, умовах.

Залежно від умов, що змінюються, педагогічні експерименти можна поділити на природні, модельні та лабораторні.

Природні експерименти характеризуються незначними змінами звичайних умов навчання і викладання (які можуть бути непомітними для учасників експерименту).

Природні експерименти можуть проводитися як експериментальні заняття (сприяють розв'язанню дослідницьких завдань у природних умовах у процесі навчання), але з меншою кількістю учасників дослідження.

Залежно від обізнаності учасників дослідження щодо дослідницької проблеми та змісту, заняття можна поділити на відкриті та закриті. Більшість експериментальних занять проводяться у відкритому форматі.

Під час відкритого експерименту пояснюють мету та зміст дослідження. Дослідник прагне, щоб усі учасники експерименту були активними і свідомими учасниками, які оцінюють важливість експериментального пошуку в навчально-виховному процесі.

Закриті експерименти проводяться тоді, коли учасники дослідження взагалі не знають, що вони є учасниками такої роботи. При цьому приховати або замаскувати експеримент досить складно, а іноді й неможливо.

Модельні експерименти характеризуються зміною типових умов навчання, які дають змогу ізолювати досліджуване явище від зовнішніх впливів.

Лабораторні експерименти характеризуються суворою регламентацією умов, за яких можна ізолювати учасників дослідження від впливу зовнішнього середовища.

Вищезазначені типи експериментів можна поділити на абсолютні та порівняльні.

Абсолютні експерименти використовуються, коли необхідно вивчити стан спортсмена в певний момент часу без вивчення динаміки цього стану.

Порівняльні експерименти визначають максимальну ефективність того чи іншого методу тренування, тренувального засобу тощо.

Відповідно до логічної схеми доведення гіпотези, всі порівняльні експерименти поділяються на послідовні та паралельні.

Послідовні експерименти доводять гіпотезу шляхом порівняння ефективності педагогічного процесу після введення нового фактору з ефективністю цього процесу до введення нового фактору в тій же групі.

Паралельні експерименти проводяться за тією ж груповою схемою, коли організуються дві або більше однакових парних груп. В одній з кожної групи пар використовується експериментальний метод організації тренувального процесу, а в іншій – контрольний. Тренінгові заняття та тестування проводяться паралельно в обох групах одночасно.

2.13. Педагогічні спостереження

Педагогічне спостереження – це систематичний аналіз і оцінка окремих способів організації навчально-виховного процесу без будь-якого втручання дослідника в цей процес. Особливостями педагогічного спостереження є регулярність і конкретність обраного предмета, наявність специфічних способів фіксації спостережуваних явищ і чинників (спеціальні протоколи, умовні позначки біля запису тощо) та подальша перевірка результатів спостереження.

Педагогічне спостереження має переваги перед деякими іншими методами дослідження:

- ❖ це єдиний метод, який дає можливість розглядати «живі» освітні процеси в динаміці;
- ❖ дозволяє безпосередньо фіксувати освітні події в їхньому плинному моменті;
- ❖ спостереження допомагає оцінити довгострокові наслідки навчального процесу;
- ❖ у результаті спостереження дослідник може отримати реальні дані про подію;
- ❖ у результаті спостереження дослідник може отримати фактичні дані про подію.

До слабких сторін педагогічного спостереження можна віднести:

- ✓ наявність елемента суб'єктивізму в аналізі та оцінці спостерігачем педагогічних явищ і чинників;
- ✓ неможливість спостереження за окремими аспектами діяльності спортсменів і тренерів (наприклад, мотивація, емоційний стан);
- ✓ дані не є репрезентативними через можливість отримання лише відносно невеликої вибірки;
- ✓ пасивність дослідника унеможливорює активізацію аспектів діяльності спортсменів або тренерів, що вивчаються.

Педагогічні спостереження доцільно використовувати коли:

- ✓ дані про педагогічний процес необхідно отримати в «чистому» вигляді;
- ✓ потрібно зібрати первинну інформацію, яка не потребує великої вибірки;
- ✓ необхідно здійснити педагогічну оцінку фактів, отриманих іншими способами (наприклад, хронометраж, анкетування тощо);
- ✓ дослідження проводяться для уточнення гіпотез і методів дослідження;

✓ завершальним етапом дослідження є перевірка обґрунтованості педагогічних рекомендацій.

Педагогічне спостереження є більш ефективним у поєднанні з іншими методами.

Педагогічне спостереження – один із найскладніших методів дослідження:

✓ об'єктивність результатів дослідження є сумнівною;
✓ тільки практика може оцінити завершене дослідження;
✓ дослідження повинно включати відповіді на сам факт спостереження за діяльністю футболістів і тренерів;

✓ спостереження як метод дослідження вимагає побудови кодованих одиниць спостереження.

Існує два способи реєстрації одиниць спостереження:

а) частота (коли дослідник фіксує сам факт того, що обрана одиниця має місце в педагогічному процесі);

б) оцінювання (коли кожна одиниця спостереження виражається відповідно до розробленої шкали оцінювання).

Предметом педагогічного спостереження у спорті є:

1. Тренувальне завдання та його виконання.
2. Засоби тренування та їх місце в тренувальному процесі.
3. Методи тренування.
4. Характер і величина тренувального навантаження.
5. Елементи техніки гри.
6. Тактична поведінка.
7. Значення просторових рухів.
8. Кількісні показники тренувального процесу.

Основними умовами успішного педагогічного спостереження є вибір об'єкта спостереження, аналіз і оцінка навчально-тренувального процесу.

На практиці педагогічні спостереження розрізняються за обсягом (зокрема, проблемні та тематичні спостереження), програмою (розвідувальне та

основне спостереження), інформованістю (відкрите та таємне спостереження) та часом (суцільне та часткове спостереження).

Проблемне спостереження зосереджується на низці взаємопов'язаних педагогічних явищ, які, як правило, становлять один з основних напрямів підготовки спортсмена.

Тематичні спостереження характеризуються вузькою сферою спостереження і мінімальною кількістю досліджуваних педагогічних явищ.

Розвідувальне спостереження (попереднє спостереження) не має чітко визначеної програми. Воно може уточнюватись і видозмінюватись в ході спостереження.

У виробничих спостереженнях існують спеціально розроблені програми і методики фіксації результатів у протоколах і таблицях.

У публічних спостереженнях спортсмени та тренери знають, що відбувається експеримент і що вони є його об'єктом.

Якщо ні спортсмени, ні тренери не знають, що за їхньою поведінкою спостерігають, це приховане спостереження.

Пряме спостереження характеризується часом, що відповідає педагогічному явищу, яке вивчається. Такі спостереження можуть тривати від кількох хвилин до кількох місяців.

Часткові спостереження характеризуються тим, що вивчається не все педагогічне явище, а лише його основні етапи.

Існують також партисипативні спостереження, які вимагають від дослідника активної участі в навчально-виховному процесі, його активізації та оцінювання.

Неучастю спостереження є повною протилежністю попередньому типу. Дослідник спостерігає за навчанням збоку, але не бере в ньому особистої участі.

Для проведення спостережень використовують:

1. Протоколювання:

а) словесний опис;

б) графічну фіксацію з використанням різних умовних позначень та систем відображення вправ (наприклад, схематичних малюнків);

в) стенографування.

2. Фотографування, кінозйомку, відеозапис.

3. Звукозапис.

Ефективність запису спостережень залежить від попередньої підготовки протоколів, форма та зміст яких мають відповідати завданням дослідження.

РОЗДІЛ III

ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота друкується машинописним способом, за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша білого паперу стандартного (формату А-4 (210 x 297 мм) комп'ютерного тексту без переносів;

- поля: ліве – 3,0 см, праве – 1,5 см, зверху та знизу – 2,0 см;
- абзац: – 1,25 см;
- шрифт: Times New Roman, розмір шрифту 14.
- міжрядковий інтервал – 1,5, до тридцяти рядків на сторінці;
- мова – українська.

Робота виконується державною мовою й охайно оформлюється.

Аркуші обов'язково переплітаються або брошуруються в папці.

Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи, назви розділів пишуться великим літерами без лапок. Заголовки підрозділів пишуться з маленької літери з абзацу. Крапка в кінці заголовка не ставиться.

Заголовки структурних частин роботи (**«ПЛАН»**, **«ВСТУП»**, **«ВИСНОВКИ»**, **«СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ»**, **«ДОДАТКИ»**) друкують симетрично до тексту великими літерами.

Номери сторінок повинні бути порядковими і проставлятися арабськими цифрами у правому верхньому куті. Титульний аркуш і перша сторінка курсової роботи не нумеруються.

При написанні курсової роботи студенти повинні посилатися на джерела, з яких вони запозичили матеріал та окремі результати досліджень. Ці посилання забезпечують фактичну достовірність інформації про цитований документ і дають змогу ознайомитися з документом та його змістом, обсягом, стилем і статистичними характеристиками. У посиланнях треба вказувати найновіші публікації. Більш ранні видання можуть бути використані лише в тому випадку, якщо вони містять необхідний матеріал, якого немає в останньому виданні.

При використанні монографій, оглядових статей або іншої багатосторінкової інформації чи матеріалу необхідно вказувати точні номери сторінок, ілюстрацій і таблиць джерел, на які є посилання в курсовій роботі.

При посиланні в тексті на джерела слід використовувати слова «... у працях [3–5] ...» із зазначенням порядкового номера за списком використаних джерел, виділеного двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1–5] ...». Це означає, що в списку літератури роботи, на які є посилання в тексті, розміщені під номерами 1, 2, 3, 4 і 5 відповідно, при цьому в тексті не наводяться цитати з роботи, а лише посилання на думку, висловлену її автором.

Список використаних джерел є невід'ємною частиною курсової роботи і відображає ступінь опрацювання дослідником питання.

Важливу роль при складанні списку відіграє вибір джерел. Список літератури повинен відображати основну наукову базу, на якій базується дослідження.

Розташування матеріалу в списку літератури залежить від теми дослідження, характеру цитованого матеріалу та його кількості.

Найпоширенішими способами упорядкування списку використаних джерел є алфавітний, систематичний, предметний і хронологічний. Для курсових робіт рекомендується алфавітний порядок.

При алфавітному розташуванні джерела групуються за алфавітом прізвищ авторів і назв книг або статей (диференційовано за українським, російським або латинським алфавітом). Роботи співавторів розміщуються за алфавітом прізвища співавтора. Роботи авторів з однаковим прізвищем розташовуються за алфавітом ініціалів.

Автори оформлюють посилання в бібліографії за стандартами..

Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, параграфів, пунктів, таблиць подають арабськими цифрами без знаку №.

Нумерація сторінок починається з третьої сторінки. Титульну сторінку та зміст враховують, але не нумерують. Номери ставляться посередині верхнього

поля аркуша арабськими цифрами. Слово сторінка не пишеться, біля цифр ніяких позначок не ставлять.

Підрозділи (параграфи) нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу. Ілюстрації (фотографії, схеми, графіки, карта і таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці або в додатках. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею.

Посилання

Посилання в тексті оформлюються квадратними дужками згідно з нумерацією списку використаної літератури, наприклад: [5, с. 52], де перший знак – порядковий номер за списком, другий – номер цитованої сторінки, наприклад:

За словами Л.Українки, «мова не існує поза культурою, тобто поза соціально успадкованою сукупністю практичних навичок і ідей, що характеризують наш спосіб життя» [3, с. 85].

У результаті стали хрестоматійними твердження про те, що до дієприслівника безпосередньо чи опосередковано приєднують підрядні частини різного значення [8, с. 15–25]. На всі таблиці, ілюстрації тощо, які містяться в додатках, також повинні бути відповідні посилання в тексті роботи, наприклад:

Контроль при цьому виконує такі функції (рис. 1.3). Порівняльна характеристика представлена в табл.2.2. Види інтерактивних методів (див. додаток А, табл. 3).

ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ РОБОТИ

Титульний аркуш роботи містить найменування міністерства, якому підпорядкований навчальний заклад (Міністерство освіти і науки України); назву вищого навчального закладу (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); назву кафедри, де виконана робота (кафедра спорту); курс, групу, факультет, прізвище, ім'я, по батькові автора; науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали наукового керівника, місто і рік виконання роботи (див. додаток 1).

Зміст подається на початку роботи. Він має містити всі складові частини роботи: вступ, найменування та номери початкових сторінок усіх розділів (глав), підпунктів (параграфів) (якщо останні є), висновки, список використаних джерел та літератури, додатки (див. додаток 2). Розділи (глави) змісту, як правило, відображають певний період розвитку досліджуваного явища, підрозділи та підпункти – етапи (складові частини) цього періоду або певні компоненти досліджуваного явища в певний період.

Вступ – це початкова змістова частина роботи. Обсяг не повинен перевищувати 10% дослідження. У вступі зазначають *актуальність теми*, зміст основних термінів, огляд літератури, історію питання, *предмет та об'єкт дослідження, мету, завдання, методи та прийоми, теоретичне та практичне значення роботи, указують структуру роботи.*

Актуальність – це суть проблеми, яка виникає тоді, коли попередні дослідники не змогли пояснити щойно виявлені факти.

Зміст основних термінів – тлумачення ключових термінів за допомогою посилань на конкретні словники чи наукові праці.

Ступінь вивчення теми – огляд літератури, критичний її аналіз, виділення суттєвого, оцінювання того, що привернуло увагу дослідників, але не стало об'єктом їхнього аналізу.

Предмет дослідження – це явище, обране для вивчення, яке зумовлює проблемну ситуацію.

Об'єкт дослідження – це матеріал, який безпосередньо аналізують, систематизують, опрацьовують у роботі і на основі опису якого роблять відповідні висновки.

Мета – це запланований кінцевий результат, якого прагне досягти дослідник у процесі виконання дослідження

Завдання – це проміжний результат, якого планує досягти дослідник на конкретних етапах виконання роботи. Кожному із завдань може відповідати певна змістова частина – розділ, параграф.

Методи дослідження – це основні шляхи, прийоми розв'язання проблеми.

Теоретичне та практичне значення роботи – спроба осмислити, систематизувати певні явища, дослідити закономірності і тенденції їх функціонування, можливості використати здобуті результати в практичній діяльності.

Джерельна база – це носії фактичного матеріалу, який послужив базою для дослідження.

Обов'язковим компонентом вступу є критичний огляд літератури з обраної теми, в якому дається аналіз наукових праць попередників, визначаються основні напрями й проблематика у вивченні теми. Критичний огляд можна продовжити в основній частині. Необхідно дбати, щоб опис не був суто описовим, студент повинен вміти вступати в дискусії з іншими дослідниками, виробивши свою власну концепцію.

Наприкінці вступу бажано вказати структуру роботи, тобто перелік її основних змістових частин.

Основна частина роботи складається з розділів (підрозділів, пунктів, підпунктів, якщо потрібно). Кожний розділ починається з нової сторінки і має заголовок.

У розділах викладається зміст теми, результати досліджень автора з висвітленням того нового, що він вносить у розкриття теми чи розробку проблеми.

У кінці кожного розділу формулюють висновки зі стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки роботи від другорядних подробиць. Для підтвердження висловлених думок у тексті основної частини широко використовують цитати, посилання на праці науковців. Велика кількість посилань на праці інших дослідників – позитивна риса наукової роботи, хоча їх обсяг не повинен перевищувати 30% загального обсягу текстової частини. Використані цитати можна оформити так: *Науковець Шевченко стверджує:*

«», Як зауважує науковець Шевченко: «», Науковець Шевченко зауважує, що...

При цитуванні необхідно дотримуватись таких правил:

1. Цитату не скорочувати, а подавати повністю.
2. Цитату беруть у лапки і відповідно нумерують згідно з правилами бібліографічного опису друкованих праць.
3. Повторно цитуючи цитат, можна подати – Там само – С. 25. Скорочення у цитатах позначають за допомогою трьох крапок.

В основному тексті курсової роботи обов'язково повинні бути посилання на опрацьовані літературні джерела. Цитати можуть бути двох видів: прямі (дослівний виклад уривка оригінального тексту, який береться в лапки) і непрямі (переказ думок автора своїми словами, який в лапки не береться). У кожному випадку після цитати у квадратних дужках важливо вказати, звідки її взято: [3, с. 47], де 3 – номер книги у списку літератури, а 47 – номер сторінки у цій книзі, з якої було переписано цитату.

Наприклад:

Герман Літц вбачав мету виховання в тому, щоб «зробити з довіреної нам молоді людей здорових та сильних тілом і душею, з урівноваженим самостійним характером, ясним, точним і бистрим мисленням, теплим почуттям, енергійною й мужньою волею і з ґрунтовною практичною і художньою підготовкою до життя» [3, с. 342]. Натомість Роберт Зейдель, визначаючи мету виховання, не наводить конкретних рис особистості, а

робить акцент на гармонійному поєднанні природних обдарувань і нахилів людини [6, с. 321].

Висновки – це завершальна частина курсової роботи, в якій узагальнено викладають результати наукового дослідження – 10 % від загального обсягу роботи. У висновках коротко оцінюють стан вивчення питання (проблеми), підбивають підсумки (які нумеруються, або виділяються абзацами), висловлюють рекомендації щодо подальшої розробки теми чи впровадження результатів дослідження в практику. Найважливіша вимога до висновків – стислість і ґрунтовність, у них не варто повторювати зміст вступу, основних частин, не повинно бути цитат і посилань на праці науковців, бо це ж узагальнення.

Висновки мають містити основні узагальнення теоретичної та практичної складових курсової роботи та *відповідати меті та завданням дослідження*, визначеним у вступі (показати, чи досягнуто мету, які завдання виконано, які ні і чому).

Список використаних джерел та літератури. Бібліографічний апарат роботи повинен бути виконаний згідно з останніми вимогами Держстандарту (приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел та літератури подано у додатку В).

Список використаних джерел та літератури повинен складатися не менше ніж з 15 джерел, повинен бути складений у алфавітному порядку відповідно до загальних вимог (зразок додається).

Додатки оформляють як продовження роботи на наступних її сторінках.

Додатки можуть містити:

- анкети, за якими проводилося письмове опитування;
- перелік питань, за якими проводилися бесіда чи інтерв'ю;
- учнівські роботи;
- плани-конспекти уроків чи сценарії виховних заходів відповідно до теми дослідження;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- ілюстрації, малюнки, фотографії тощо.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований у верхньому рядку сторінки. Над заголовком посередині рядка друкується слово «Додаток_» і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, додаток А, додаток Б і т. ін.

При оцінці змісту виступу студента беруться до уваги переконливість його тверджень, логічність викладу, мовлення, ґрунтовність відповідей на запитання присутніх і зауваження наукового керівника.

За результатами захисту курсової роботи виставляється оцінка, яка заноситься до екзаменаційної відомості та залікової книжки.

Оцінка «відмінно» виставляється за умови:

- ◆ відповідності змісту роботи темі дослідження;
- ◆ правильного оформлення наукового апарату дослідження;
- ◆ глибокого аналізу наукової літератури та авторських висновків;
- ◆ якісно підготовлених практичних розробок;
- ◆ успішного виконання дослідницьких завдань;
- ◆ дотримання всіх вимог щодо технічного й естетичного оформлення роботи орфографічному стандарту;
- ◆ вдалої презентації роботи при захисті.

Оцінка «добре» виставляється при наявності незначних недоліків у виконанні теоретичних і практичних завдань роботи та її оформленні.

Оцінка «задовільно» виставляється при наявності суттєвих недоліків у виконанні теоретичних і практичних частин роботи, окремих недоліків у її оформленні.

Оцінка «незадовільно» виставляється при повній невідповідності вимогам щодо обсягу, оформлення та викладу змісту роботи. Захищена курсова робота зберігається на кафедрі протягом одного року.

РОЗДІЛ IV

ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Підготовка до захисту курсової роботи

За 10 днів до визначеної дати захисту курсової роботи студент подає на кафедру зброшурований примірник курсової роботи, відгук наукового керівника з характеристикою діяльності студента під час виконання курсової роботи та із зазначенням рекомендованої кількості балів за зміст та оформлення курсової роботи.

Студент зобов'язаний перевірити курсову роботу на анти плагіат у спеціальній програмі та представити до захисту відповідну довідку про відсоток унікальності роботи. До захисту допускаються роботи, які мають не менше 40 % унікальності тексту.

Структура та зміст доповіді попередньо погоджується з науковим керівником.

Орієнтовна структура доповіді та презентації:

Слайд 1: Титульна сторінка курсової роботи.

Слайд 2: Мета, завдання курсової роботи.

Слайд 3: Методи та організація дослідження.

Слайди 4–6: Короткий зміст основних результатів емпіричних досліджень з ілюстративним матеріалом (таблиці, рисунки, графіки, схеми).

Слайд 7: Висновки курсової роботи.

Процедура захисту курсової роботи

Захист курсової роботи проводиться на відкритому засіданні кафедри. На захисті можуть бути присутні і брати участь в обговоренні всі охочі, не порушуючи порядку й процедури захисту, оскільки захист є прилюдним.

Процедура захисту включає:

- ✓ доповідь студента про зміст роботи;

- ✓ запитання до автора;
- ✓ відгук наукового керівника;
- ✓ відповіді студента на запитання присутніх на захисті;
- ✓ рішення комісії про оцінку роботи.

Захист курсової роботи проводиться відповідно до графіка, затвердженого кафедрою, у присутності комісії у складі керівника та двох-трьох членів кафедри.

Доповідь студента не повинна перевищувати за часом 7-10 хвилин. Для кращого сприйняття присутніми матеріалу бажано підготувати презентацію або виготовити необхідні таблиці, діаграми, графіки.

Доповідь студента виголошується українською або основною іноземною мовою. У доповіді доцільно висвітлити такі питання: обґрунтування актуальності теми дослідження; мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження; що вдалося встановити, виявити, довести; якими методами це досягнуто; елементи новизни у теоретичних положеннях та в практичних рекомендаціях; з якими труднощами довелося зіткнутися в процесі дослідження, які положення не знайшли підтвердження.

Під час захисту курсової роботи студент зобов'язаний дати вичерпні відповіді на всі запитання присутніх на захисті. Результати захисту курсової роботи визначаються певною кількістю балів, які оголошуються студенту і всім присутнім після завершення процедури захисту. Тривалість захисту однієї курсової роботи не повинна перевищувати 20 хвилин.

Кращі роботи можна рекомендувати на конкурси студентських наукових робіт, а також до друку в студентських збірниках. Курсові роботи подаються на конкурси, коли вони являють собою розробки, проведені студентами в процесі навчання, і отримані в них результати опубліковані, впроваджені в практику або в навчальний процес.

Оцінювання курсових робіт.

Оцінювання курсових робіт здійснюється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

Орієнтовні критерії оцінювання курсової роботи:

Зміст – 60 балів:

- 1) відповідність теми змісту та структура роботи (10 б.);
- 2) аналіз теоретичного матеріалу та логічність і послідовність викладу матеріалу (10 б.);
- 3) систематизація та узагальнення матеріалу (5 б.)
- 4) аналіз ілюстративного матеріалу (5 б.)
- 5) самостійність, оригінальність з врахуванням показників плагіату (20 б.)
- 6) відповідність висновків завданням, визначеним у вступі (10 б.)

Оформлення – 15 балів:

- 1) обсяг роботи (5 б.)
- 2) література (5 б.)
- 3) дотримання технічних вимог (5 б.)

Захист – 25 балів:

- 1) усна презентація (виклад результатів власного дослідження, використання технічних засобів, наочності) 5-7 хвилин (10 б)
- 2) участь у дискусії, вміння опанувати (10 б)
- 3) апробація результатів дослідження (за наявності) (5 б)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	Відмінно

82–89	B	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки	добре
75–81	C	Здобувач вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
67–74	D	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабке їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	задовільно
60–66	E	Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35–59	FX	Здобувач майже не знає матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	Здобувач повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Опишіть організаційно-методологічні особливості проведення дослідження за схемою:

- вибір теми дослідження;
- визначити назву теми та сформулювати завдання;
- формулювання гіпотез;
- розробка плану дослідження;
- відбір учасників дослідження.

2. Розглянути методи дослідження, доступні в обраному виді спорту для вивчення техніки, тактики, рухових навичок та поведінки спортсменів.

3. Проаналізувати особливості обробки отриманих даних та використати їх у практичній роботі зі спортсменами.

ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

Тема 1. Методика застосування технічних засобів навчання в підготовці юних баскетболістів, футболістів і т.д. (за своєю спеціалізацією).

Тема 2. Методика застосування комплексного педагогічного контролю в управлінні підготовкою юних спортсменів.

Тема 3. Документи планування навчального-тренувального процесу юних спортсменів та методика їх складання.

Тема 4. Спортивна орієнтація і відбір юних спортсменів в процесі початкової багаторічної підготовки.

Тема 5. Дослідження техніко-тактичної підготовленості юних волейболістів, баскетболістів і т. д. (за своєю спеціалізацією).

Тема 6. Дослідження фізичної підготовленості юних волейболістів, баскетболістів і т. д. (за своєю спеціалізацією).

Тема 7. Методика навчання руховим діям юних спортсменів (в залежності від спеціалізації).

Тема 8. Методика виховної роботи з юними спортсменами.

Тема 9. Організація і методика проведення змагань з юними спортсменами.

Тема 10. Організація і методика проведення фізкультурно-оздоровчих і спортивно- масових заходів за місцем проживання.

Тема 11. Управління спортивною підготовкою юних спортсменів в річному циклі тренування.

Тема 12. Управління підготовкою юних спортсменів в процесі багаторічного тренування.

Тема 13. Моделювання і прогнозування в підготовці юних спортсменів.

Тема 14. Організація і методика проведення лікарсько-педагогічного контролю в спорті.

Тема 15. Форми і методи пропаганди фізичної культури і спорту.

Тема 16. Характеристика основних спортивних споруд, їх устрій і оснащення

Тема 17. Організація фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи за місцем проживання.

Тема 18. Організація підготовки спортивних резервів в Україні.

Тема 19. Форми організації масової, оздоровчої, фізкультурної і спортивної роботи в школі, ДЮСШ, ЗВО.

Тема 20. Організація фізичного виховання в спортивно-оздоровчих таборах.

Тема 21. Дослідження вікових особливостей юних спортсменів.

Тема 22. Організація роботи з юними спортсменами ДЮСШ.

Тема 23. Методика проведення занять з фізичної підготовки у ДЮСШ на етапі початкової спортивної підготовки.

Тема 24. Особливості спортивного відбору юних спортсменів на етапі початкової підготовки.

Тема 25. Спортивний відбір юних спортсменів для занять видом спорту (за спеціалізацією).

Тема 26. Технологія спортивного відбору у групах базової підготовки спортивної школи.

Тема 27. Методика навчально-тренувального процесу на етапі спеціалізованої базової підготовки.

Тема 28. Удосконалення індивідуальної техніки та тактики в обраному виді спорту на етапі підготовки до вищих досягнень.

Тема 29. Методика навчально-тренувального процесу на початковому етапі підготовки у ДЮСШ.

Тема 30. Методика реабілітації та поліпшення фізичного стану вихованців різних нозологій у групах фізкультурно- реабілітаційної підготовки у ДЮСШ для інвалідів.

Волейбол

Тема 1. Форми та зміст занять із волейболу зі школярами в оздоровчих таборах.

Тема 2. Позакласна робота з волейболу в школі.

Тема 3. Рухливі ігри, підготовчі і підвідні вправи як один із засобів підготовки юних волейболістів.

Тема 4. Особливості методики навчання, тренування дітей шкільного віку з волейболу.

Тема 5. Методика навчання технічним прийомам гри у волейбол на уроках у школі. Критерії успішності

Тема 6. Ефективність використання прийому та передачі м'яча двома руками знизу в захисних діях.

Тема 7. Подача у волейболі як один із засобів нападу.

Тема 8. Початкове навчання юних волейболістів тактиці гри.

Тема 9. Порівняльна характеристика ефективності використання одиночного і групового блокування у волейболі. Методика навчання блокування.

Тема 10. Системи гри в нападі та їх ефективність.

Тема 11. Взаємодія гравців при системі гри з другої передачі через залучення гравця задньої лінії.

Тема 12. Системи захисту у волейболі та їх використання. Методика навчання командним діям у захисті та її удосконалення.

Тема 13. Планування та облік навчальної та позакласної роботи з волейболу в школі. Норми допустимих навантажень для юних волейболістів.

Тема 14. Особливості навчально-тренувальної роботи з волейболу зі школярами.

Тема 15. Вплив загальної фізичної підготовки на розвиток стрибучості волейболістів.

Тема 16. Розвиток стрибучості у волейболістів.

Тема 17. Зміст і аналіз уроків навчально-тренувальної роботи в ДЮСШ з волейболу в підготовчому, змагальному, перехідному періодах.

Тема 18. Еволюція правил змагань і їх вплив на розвиток техніки і тактики гри у волейбол.

Гандбол

Тема 1. Форми та зміст занять з гандболу зі школярами в оздоровчих таборах.

Тема 2. Позакласна робота з гандболу в школі.

Тема 3. Рухливі ігри, підготовчі вправи як один із засобів підготовки юних гандболістів.

Тема 4. Особливості методики навчання і тренування дітей шкільного віку з гандболу.

Тема 5. Методика навчання технічним прийомам гри в гандбол на уроках у школі.

Тема 6. Методика навчання кидків у ворота в падінні.

Тема 7. Початкове навчання юних гандболістів тактиці гри.

Тема 8. Спеціальні вправи для оволодіння індивідуальними, груповими та командними тактичними діями нападу в гандболі на заняттях у групах початкової підготовки.

Тема 9. Спеціальні вправи для оволодіння індивідуальними, груповими та командними діями захисту на заняттях в групах початкової підготовки з гандболу.

Тема 10. Методика навчання та вдосконалення тактичним діям юних гандболістів у швидкому прориві.

Тема 11. Планування й облік навчальної та позакласної роботи з гандболу в школі. Норми допустимих навантажень для юних гандболістів.

Тема 12. Зміст і аналіз уроків у навчально тренувальній роботі в ДЮСШ з гандболу в підготовчому, змагальному та перехідному періодах.

Тема 13. Педагогічні аспекти контролю за фізичною і технічною підготовленістю гандболістів.

Футбол

Тема 1. Тактика футболу.

Тема 2. Модельні характеристики змагальної діяльності футболістів базисних розрядів.

Тема 3. Гра воротаря в сучасному футболі.

Тема 4. Відбір і технічна підготовка юних футболістів.

Тема 5. Сучасні тенденції розвитку футболу у світі.

Тема 6. Морально-вольова підготовка футболіста.

Тема 7. Управління спортивним тренуванням у футболі.

Тема 8. Деякі аспекти тактичної підготовки футболістів.

Тема 9. Еволюція розвитку тактики футболу.

Тема 10. Характеристика технічних дій у футболі.

Тема 11. Психологічна підготовка як один із аспектів підготовленості футболістів.

Тема 12. Індивідуальна підготовка футболістів груп спортивного вдосконалення в ДЮСШ.

Тема 13. Історичні аспекти розвитку футболу в Україні.

Тема 14. Історія розвитку Львівського футболу.

Тема 15. Комплексний контроль в процесі тренувальних занять із футболу.

Тема 16. Засоби технічної підготовки юних футболістів.

Тема 17. Засоби фізичної підготовки юних футболістів.

Тема 18. Педагогічні аспекти контролю за фізичною і технічною підготовленістю футболістів.

Баскетбол

Тема 1. Урок як основна форма організації занять з баскетболу у школі.

Тема 2. Позакласна робота з баскетболу в школі.

Тема 3. Форми та зміст занять з баскетболу зі школярами в оздоровчих таборах.

Тема 4. Рухливі ігри, підготовчі вправи як один із засобів підготовки юних баскетболістів.

Тема 5. Особливості методики навчання і тренування дітей шкільного віку з баскетболу.

Тема 6. Методика навчання технічним прийомам гри в баскетбол на уроках.

Тема 7. Методика вдосконалення влучності кидків м'яча в кошик на заняттях із баскетболістами.

Тема 8. Початкове навчання юних баскетболістів тактики гри.

Тема 9. Спеціальні вправи для оволодіння індивідуальними, груповими та командними тактичними діями нападу з баскетболу з групах початкової підготовки.

Тема 10. Спеціальні вправи для оволодіння індивідуальними, груповими та командним і тактичними діями захисну з баскетболу на заняттях та в групах початкової підготовки.

Тема 11. Особливості підготовки центрального гравця в баскетболі.

Тема 12. Методика навчання та вдосконалення юних баскетболістів у швидкому прориві.

Тема 13. Застосування заслонів у тактиці гри баскетболісток у групах спортивного вдосконалення.

Тема 14. Планування та облік навчальної роботи з баскетболу в школі. Норми необхідних навантажень для баскетболістів-початківців.

Тема 15. Фізична підготовка на заняттях з баскетболу з дітьми початкової підготовки в групах ДЮСШ

Тема 16. Розвиток стрибучості в юних баскетболістів.

Тема 17. Зміст і аналіз уроків у навчально-тренувальній роботі в ДЮСШ з баскетболу в підготовчому, змагальному та перехідному періодах.

Тема 18. Педагогічні аспекти контролю за фізичною і технічною підготовленістю баскетболістів.

Спортивні види гімнастики

Тема 1. Історичний огляд виникнення і розвитку гімнастичних систем в Західній Європі.

Тема 2. Історичний огляд виникнення і розвитку гімнастичних систем в Україні.

Тема 3. Історія розвитку спортивної акробатики на Вінниччині.

Тема 4. Гімнастика – методична основа викладання фізичної культури в школі.

Тема 5. Основні тенденції розвитку гімнастики в Україні на сучасному етапі.

Тема 6. Дидактичні основи навчання гімнастичним вправам.

Тема 7. Роль підготовчих і підвідних вправ при навчанні гімнастичним вправам в 1–2, 4–9, 10–11 класах.

Тема 8. Характеристика гімнастичного розділу шкільної програми та методика його вивчення.

Тема 9. Система методичних прийомів навчання гімнастичним вправам.

Тема 10. Сучасні методи спортивного тренування в гімнастиці.

Тема 11. Методи оцінки і засоби розвитку спеціальних (гімнастичних) фізичних якостей школярів.

Тема 12. Сучасні технічні засоби навчання і спортивного тренування в гімнастиці.

Тема 13. Особливості організації занять з гімнастики в умовах сільської школи.

Тема 14. Особливості планування навчальної роботи з гімнастики в 1- 2, 4-9, 10-11 класах середньої загальноосвітньої школи.

Тема 15. Методи відбору для спеціалізації з спортивної гімнастики в ДЮСШ.

Тема 16. Методика навчання спортсменів ДЮСШ гімнастичним вправам на різних гімнастичних приладах.

Тема 17. Аналіз раціональної техніки виконання складних гімнастичних вправ сучасного чоловічого (жіночого) гімнастичного багатоборства.

Тема 18. Деякі особливості роботи викладача на заняттях з гімнастики в школі.

Тема 19. Особливості змагальної і тренувальної діяльності в спортивній гімнастиці.

Тема 20. Характеристика видів гімнастики з врахуванням її специфіки.

Тема 21. Дидактичні основи навчання техніки і тактики, розвиток фізичних якостей з врахуванням специфіки спортивної гімнастики.

Тема 22. Методика відбору дітей для занять акробатикою.

Тема 23. Методика тренування юних акробатів.

Тема 24. Управління тренувальним навантаженням в тижневому циклі підготовки акробатів високої кваліфікації.

Тема 25. Методика розвитку рухових якостей у акробатів- 40 початківців.

Тема 26. Методика розвитку рухових якостей у акробатів на етапі спортивного вдосконалення.

Тема 27. Дослідження гнучкості, як провідної фізичної якості у спортивній акробатиці.

Тема 28. Методика навчання акробатичним вправам школярів молодших класів на уроках фізичної культури.

Тема 29. Методика навчання акробатичним вправам школярів середніх класів на уроках фізичної культури.

Тема 30. Методика навчання акробатичним вправам школярів старших класів на уроках фізичної культури.

Тема 31. Фізична підготовка акробатів-стрибунів.

Тема 32. Методика розвитку гнучкості у школярів молодших класів на уроках фізичної культури.

Тема 33. Формування постави школярів засобами фізичного виховання і спорту.

Тема 34. Впровадження оздоровчих видів гімнастики на уроках фізичної культури.

Тема 35. Дидактичні основи навчання техніки і тактики, розвиток фізичних якостей з врахуванням специфіки спортивної гімнастики.

Тема 36. Характеристика видів гімнастики з врахуванням її специфіки.

Тема 37. Особливості методики розвитку гнучкості у юних акробатів на етапі попередньої базової підготовки.

Легка атлетика

Тема 1. Українські легкоатлети на Олімпійських іграх (1952-2016).

Тема 2. Досвід роботи секції легкої атлетики в загальноосвітній школі.

Тема 3. Аналіз техніки бігу на короткі дистанції (60 м або 100 м).

Тема 4. Аналіз техніки бігу на 200 м.

Тема 5. Аналіз техніки естафетного бігу.

Тема 6. Аналіз техніки бар'єрного бігу на 109 м (жінки) або 110 м (чоловіки).

Тема 7. Аналіз техніки бігу на середні дистанції.

Тема 8. Аналіз техніки стрибка у висоту з розбігу способом "переступання".

Тема 9. Аналіз техніки стрибка у висоту з розбігу способом «перекидний» або способом «фосбері-флоп».

Тема 10. Аналіз техніки стрибка у довжину з розбігу способом «зігнувши ноги».

Тема 11. Аналіз техніки стрибка у довжину з розбігу способом «прогнувшись» або «ножиці».

Тема 12. Аналіз техніки потрійного стрибка з розбігу.

Тема 13. Аналіз техніки метання списа або гранати, або малого м'яча.

Тема 14. Аналіз техніки штовхання ядра.

Тема 15. Методика навчання техніки бігу на короткі дистанції.

Тема 16. Методика навчання техніки естафетного бігу.

Тема 17. Методика навчання техніки бар'єрного бігу.

Тема 18. Методика навчання техніки стрибка у висоту способом «переступання» або «перекидний», або способом «фосбері-флоп».

Тема 19. Методика навчання відштовхуванню в стрибках у висоту.

Тема 20. Методика навчання техніки стрибка у довжину і розбігу способом «зігнувши ноги», або «прогнувшись».

Тема 21. Методика навчання техніки потрійного стрибка з розбігу.

Тема 22. Методика навчання техніки відштовхування в стрибках у довжину або потрійним з розбігу і точності потрапляння на брусок.

Тема 23. Методика навчання техніки метання малого м'яча або гранати, або списа.

Тема 24. Методика навчання техніки штовхання ядра.

Тема 25. Дослідження раціонального співвідношення засобів тренування з бігу на короткі дистанції в макроциклі.

Тема 26. Дослідження раціонального співвідношення обсягу та інтенсивності виконання вправ в тренувальному мегациклі з бігу ті короткі дистанції.

Тема 27. Дослідження змагальної підготовки бігунів на короткі дистанції в макроциклі.

Тема 28. Контрольні вправи та методика їх використання в системі тренувань бігунів на короткі дистанції.

Тема 29. Дослідження раціонального співвідношення засобів тренування в бігові на 400 м або в бігові на середні або в бігові чи довгі дистанції в макроциклі.

Тема 30. Дослідження змагальної підготовки в бігові на 200 м або 400 м в макроциклі.

Тема 31. Дослідження змагальної підготовки в бігові на середні дистанції або в бігові на довгі дистанції в макроциклі.

Тема 32. Дослідження раціонального співвідношення засобів тренування в бігові на 110 м з бар'єрами або 100 м бар'єрами в макроциклі.

Тема 33. Дослідження раціонального співвідношення обсягу та інтенсивності виконання вправу тренувальному мезоциклі в бар'єрному бігові (110 м або 400 м у юнаків, 100 або 400 м у дівчат).

Тема 34. Дослідження змагальної підготовки у бар'єристів в макроциклі.

Тема 35. Контрольні вправи і методика їх використання в системі тренувань бар'єристів.

Тема 36. Дослідження раціонального співвідношення засобів тренування в стрибках у висоту в макроциклі.

Тема 37. Дослідження раціонального співвідношення обсягу та інтенсивності виконання вправ в тренувальному мезоциклі стрибунів у висоту.

Тема 38. Дослідження змагальної підготовки стрибунів у висоту в макроциклі.

Тема 39. Контрольні вправи і методика їх використання в системі цілорічного тренування стрибунів у висоту.

Тема 40. Дослідження раціонального співвідношення засобів тренування в стрибках у довжину в макроциклі.

Тема 41. Дослідження раціонального співвідношення обсягу та інтенсивності виконання вправ в тренувальному мезоциклі стрибунів у довжину.

Тема 42. Дослідження змагальної підготовки стрибунів у довжину в макроциклі.

Тема 43. Контрольні вправи і методика їх використання в системі цілорічного тренування стрибунів у довжину.

Тема 44. Дослідження раціонального співвідношення засобів тренування в стрибках потрійним з розбігу в макроциклі.

Тема 45. Дослідження раціонального співвідношення обсягу та інтенсивності виконання вправ в тренувальному мезоциклі стрибунів потрійним з розбігу.

Тема 46. Дослідження змагальної підготовки стрибунів потрійним з розбігу в макроциклі.

Тема 47. Контрольні вправи та методика їх використання в системі цілорічного тренування стрибунів потрійним і з розбігу.

Тема 48. Дослідження раціонального співвідношення засобів тренування в метанні ядра (або метанні одного з спортивних приладів) в макроциклі.

Тема 49. Дослідження раціонального співвідношення обсягу та інтенсивності вправу тренувальному мезоциклі в штовханні ядра (або метанні одного з спортивних приладів).

Тема 50. Дослідження змагальної підготовки спортсменів у штовханні ядра (або метанні одного і спортивних приладів) в макроциклі.

Тема 51. Контрольні вправи та методики їх використання в системі цілорічного тренування в штовханні ядра (або метанні одного з спортивних приладів).

Тема 52. Дослідження методів виховання швидкості рухів у бігунів на короткі дистанції в мезоциклі (або макроциклі).

Тема 53. Дослідження методики виховання швидкісної витривалості в бігові на 200 м (або 400 м) в мезоциклі (або в макроциклі).

Тема 54. Дослідження методів виконання спеціальної витривалості бігунів чи середні (або довгі) дистанції в мезоциклі (або макроциклі).

Тема 55. Дослідження методики виховання спеціальної гнучкості у бар'єристів в мезоциклі (або макроциклі).

Тема 56. Дослідження методів виховання спеціальної стрибучості у стрибунів у висоту (або довжину, або потрійним) в мезоциклі (або макроциклі).

Тема 57. Дослідження виховання спеціальної сили у стрибунів в мезоциклі (або макроциклі).

Тема 58. Дослідження методів виховання спеціальної сили у металників списа (або диска, або молота, або в штовханні ядра) в мезоциклі (або макроциклі).

Силові види спорту

Тема 1. Передумови виникнення силових видів спорту в Україні.

Тема 2. Економічні та соціальні питання розвитку силових видів спорту в Україні на сучасному етапі.

Тема 3. Методика навчання техніки в силових видах спорту на різних етапах багаторічної підготовки (на прикладі: важка атлетика, пауерліфтинг, гирьовий спорт, бодібілдинг).

Тема 4. Методика розвитку рухових якостей спортсменів, що спеціалізуються в силових видах спорту (на прикладі: важка атлетика, пауерліфтинг, гирьовий спорт, бодібілдинг).

Тема 5. Традиційні та сучасні методи тренування в силових видах спорту.

Тема 6. Контроль та оцінка функціональної підготовленості спортсменів в силових видах спорту (на прикладі: важка атлетика, пауерліфтинг, гирьовий спорт, бодібілдинг).

Тема 7. Засоби та методи педагогічного контролю в силових видах спорту.

Тема 8. Функціональні характеристики змагальної діяльності спортсменів в силових видах спорту (на прикладі: важка атлетика, пауерліфтинг, гирьовий спорт, бодібілдинг).

Тема 9. Педагогічні характеристики змагальної діяльності в силових видах спорту (на прикладі: важка атлетика, пауерліфтинг, гирьовий спорт, бодібілдинг).

Тема 10. Вдосконалення структури підготовленості спортсменів в силових видах спорту (на прикладі: важка атлетика, пауерліфтинг, гирьовий спорт, бодібілдинг).

Тема 11. Визначення шляхів корекції тренувального процесу в силових видах спорту із врахуванням педагогічних та функціональних характеристик підготовленості, які ули отримані в результаті оперативного, поточного,

етапного контролю (наприклад: важка атлетика, пауерліфтинг, гирьовий спорт, бодібілдинг).

Тема 12. Морфо-функціональні відмінності спортсменів різної кваліфікації, в різних силових видах спорту (наприклад: важка атлетика, пауерліфтинг, гирьовий спорт, бодібілдинг).

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України від 01.07.2014 №1556-VII «Про вищу освіту» (із змінами та доповненнями). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Гнітецька Т.В., Деделюк Н.А., Белікова Н.О., Томащук О.Г., Козіброцький С.П. *Методичні рекомендації до виконання, оформлення та захисту курсової роботи для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура)*. Волинськ. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2022. 51 с.
3. Наказ МОН від 12.01.2017 № 40 «Вимоги до оформлення дисертації». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>.
4. Положення «Про протидію плагіату в університеті. ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука. 2016. URL: <https://www.megu.edu.ua/sites/default/files/2021->
5. Про новий стандарт «Бібліографічне посилання. загальні положення та правила складання» (ДСТУ 8302:2015). URL: <http://www.nas.gov.ua/publications/news/Documents/Radchenko-DSTU.pdf>
6. Сергієнко Л.П. Технології наукових досліджень у фізичній культурі: *підручник для студентів вищих навчальних закладів* : у 2 кн. Кн. 1. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2014. 496 с.
7. Шиян Б.М., Вацеба О.М. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті. Тернопіль : Навчальна книга Богдан. 2008. 276 с.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Зразок оформлення титульного аркуша
курсової роботи студента денної форми навчання

Міністерство освіти і науки України
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана
Франка

Кафедра теорії та методики фізичного виховання і спорту

Курсова робота з дисципліни
Теорія та методика викладання обраного виду спорту на тему:
«Методика фізичної підготовки юних футболістів»

за ____ семестр 20 / н.р.

студента /ки/ групи

факультету _____

(Прізвище, ім'я, по батькові студента)

Науковий керівник

Допущено до захисту

дата

підпис науковий керівник прізвище, ім'я

Оцінка захисту _____ Дата _____

Члени комісії:

прізвище, ім'я _____ підпис _____

прізвище, ім'я _____ підпис _____

прізвище, ім'я _____ підпис _____

Дрогобич – 202 р.

Додаток 2

Зразок оформлення змісту роботи

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. Вікові особливості розвитку дітей 11-14 років	5
1.1. Особливості тілобудови дітей 11-14 років	7
1.2. Основні закономірності фізичного розвитку	8
1.3. Особливості кістково-м'язової системи дітей	10
1.4. Особливості органів дихання та серцево-судинної системи	12
РОЗДІЛ II. Завдання та засоби фізичної підготовки юних борців	14
2.1. Завдання фізичної підготовки	16
2.2. Засоби фізичної підготовки	17
2.3. Методи фізичної підготовки	20
РОЗДІЛ III. Фізична підготовка юних борців в групах ДЮСШ	23
3.1. Організація навчально-тренувальних занять з боротьби в групах ДЮСШ	26
3.2. Місце фізичної підготовки в тренуванні юних борців	29
3.3. Контроль динаміки та рівня фізичної підготовленості юних борців	32
ВИСНОВКИ	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	36

Додаток 3

Зразок оформлення списку використаної літератури

Джерела, що використані для написання наукових робіт, слід розміщувати у списку літератури в алфавітному порядку прізвищ авторів (якщо авторів декілька, то прізвищ перших), а також заголовків праць. До списку літератури включаються всі публікації вітчизняних і зарубіжних авторів, на які є посилання в роботі. Всі джерела вказуються тією мовою, якою вони видані. Неприпустимим є переклад російських видань українською мовою. Література іноземними мовами наводиться в кінці списку використаної літератури. Відомості про джерела, що включені до списку, подаються згідно з вимогами державного стандарту до бібліографічного опису наукової літератури. Відповідно до вимог література оформлюється згідно з Державним стандартлом ДСТУ 8302:2015.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги	
Один автор	1. Краснова М.В. Договори в екологічному праві України: <i>навч. посіб.</i> Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Алерта, 2012. 216 с. 2. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір. Львів : Тріада плюс, 2004. 392 с.
Два автори	1. Богма О.С., Кисильова І.Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 102 с. 2. Васильєв С.В., Ніколенко Л.М. Доказування та докази у господарському процесі України : монографія. Харків : Еспада, 2004. 192 с.
Три автори	1. Кузнецов М.А., Фоменко К.І., Кузнецов О.І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 2. Zhovinsky E.Ya., Kryuchenko N.O., Paparyha P.S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p.
Чотири і більше авторів	1. Прилипко С.М., Ярошенко О.М., Мороз С.В., Малиновська К.А. Укладення трудового договору: теоретико-прикладне дослідження : монографія. Харків : Юрайт, 2013. 288 с.

	2. Клименко М.І., Панасенко Є.В., Стреляєв Ю.М., Ткаченко І.Г. Варіаційне числення та методи оптимізації: <i>навч. посіб.</i> Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 84 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Гель А.П., Семаков Г.С., Яковець І.С. Кримінально-виконавче право України : навч. посіб. / ред. А.Х. Степанюк. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 624 с. 2. Грошевий Ю.М. Вибрані праці / упоряд.: О.В. Капліна, В.І. Маринів. Харків: Право, 2011. 656 с.
Без автора	1. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с. 2. Twenty-four hours a day. Miami, FL: BN Publishing, 2010. 400 p.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія історії України : у 10 т. / ред. рада: В.М. Литвин (голова) та ін. ; НАН України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с. 2. Ушинський К.Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології : вибр. твори. Київ : Рад. шк., 1983. Т. 1. 480 с
Частина видання	
Книги	1. Алексєєв В.М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169. 2. Коломоєць Т.О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т.О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197.
Тези доповідей, матеріали конференцій	1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Микитів Г.В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світ</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.
Статті із продовжуваних та періодичних видань	1. Загірняк М., Костенко А. Про користування можливостями міжнародної бази даних Scopus. <i>Вища школа</i> . 2017. № 5–6. С. 48–5. 2. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i> . 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.

Інші видання	
Законодавчі та нормативні документи	<p>1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10-22.</p> <p>2. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530-543.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Мар'їна О. Контент-стратегія бібліотек у цифровому середовищі <i>Бібліотечний вісник</i>. 2016. № 4. С. 8-12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_4_4 (дата звернення: 26.09.2017).</p> <p>2. Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? <i>Екологія життя</i>: вебсайт. URL: http://www.eco-live.com.ua/ (дата звернення: 12.10.2017).</p>
Автореферати дисертацій	<p>1. Гнатенко Н.Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.</p> <p>2. Старовойт С.В. Видавнича діяльність Національної академії наук України у 1918–1933 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2003. 20 с.</p>
Дисертації	<p>1. Євдоченко О.О. Європейське бізнес-середовище в розвитку міжнародної економічної діяльності : дис... канд. екон. наук : 08.05.01 / Київський національний економічний ун-т. Київ, 2005. 235 с.</p> <p>2. Левчук С.А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.</p>

ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК

Актуальність	7
Бібліографія	10
Вибір методів	19
Визначення завдань	13
Висновки	16
Вступ	15
Дидактичне обґрунтування	7
Добір учасників	16
Експериментатор	22
Захист	40
Мета	15
Методи дослідження	8
Методика дослідження	8
Організація умов дослідження	25
Основні принципи	6
Основна мета	6
Основна частина	15
Оформлення документації	23, 32
Першоджерела	11
Педагогічний експеримент	25
Педагогічні спостереження	27
Підготовка до захисту	40
Підготовка помічників	23
Практичність	7
Процес виконання	8
Протоколи досліджень	24
Професійна підготовка	6
Розроблення гіпотези	13
Складання плану	14
Тематика курсових робіт	9
Формування назви	13
Формування тексту	11

Електронне навчально-методичне видання

Анатолій Веселовський, Галина Кондрацька, Анна Чепелюк,
Роман Федорищак

Методичні рекомендації до написання курсових робіт з
теорії та методики обраного виду спорту.

Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка

Редактор
Ірина Невмержицька
Технічний редактор
Ірина Артимко

Здано до набору 05.11.2024 р. Формат 60x90/16. Гарнітура Times. Ум. друк.
арк. 4.12. Зам. 105.

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка.
(Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників та розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 5140 від
01.07.2016 р.). 82100, Дрогобич, вул. Івана Франка, 24, к. 203